

THE EFFECT OF TRADITIONAL TEACHING METHOD AND TEACHING WITH DRAMA AND MUSIC ON ACADEMIC ACHIEVEMENT AND PERMANENCE

*Ata Pesen*¹, Yunus Emre Çiftçi²*

¹Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Siirt, Türkiye

²Milli Eğitim Bakanlığı, Siirt, Türkiye

*atapesen@siirt.edu.tr

In this paper the effect of teaching with drama and music, and traditional teaching method on students' academic achievement was investigated. The study was carried out in the spring term of 2015/2016 academic year. The study group consisted of 26 second grade students at an elementary school in Bismil district of Diyarbakır. Pretest-posttest control group experimental design was used. The punctuation unit was taught to the experimental group with drama and music methods. However, the students in the control group had the same unit with traditional teaching method. A multiple-choice achievement test developed by the researchers was used as data collection tool. Pretest was applied before the implementation. The implementation lasted two weeks. Then, a post test was applied to the students. After a two weeks period, a retention test was applied to them. SPSS 21.0 packet program was used for data analysis. The level of significance to be used for statistical analysis was determined as $p=0,05$. To compare the means, Wilcoxon Signed Ranks test and Kruskal Wallis test were used in the study. Statistically no significant difference was found between the academic achievement of the experimental group and the control group before the implementation. Comparing the data obtained after the implementation a significant difference on behalf of the post test was found between the pretest and post test scores of the experimental group and the control group while no significant difference occurred between their posttest ad retention test scores.

Key words: Academic achievement, Permanence, Drama, Teaching With Music, Traditional Teaching

GELENEKSEL ÖĞRETİM, DRAMA VE MÜZİK DESTEKLİ ÖĞRETİMİN AKADEMİK BAŞARI VE KALICILIK ÜZERİNE ETKİSİ

Bu araştırmada, drama, müzik ve geleneksel yöntem ile ders anlatımının öğrencilerin başarısı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Çalışma 2015-2016 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde yapılmıştır. Çalışma grubunu Diyarbakır ili Bismil İlçesinde bulunan bir ilkokulun 2. Sınıf öğrencilerinden 26 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada kontrol gruplu ön test- son test deneysel desen kullanılmıştır. Noktalama işaretleri ünitesi deney gruplarına drama yöntemi ve müzikle öğretim yöntemi ile kontrol grubuna ise geleneksel ders anlatım yöntemi ile işlenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen çoktan seçmeli başarı testi kullanılmıştır. Ders anlatımına başlanmadan önce ön test uygulanmıştır. Ders anlatımı üç hafta sürmüştür. Bu süreç sonunda öğrencilere son test uygulanmıştır. İki haftalık bir aradan sonra öğrencilere kalıcılık testi uygulanmıştır. Verileri çözümlenmesinde SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde kullanılacak anlamlılık düzeyi $p=0,05$ olarak alınmıştır. Araştırmada, ortalamaları karşılaştırmak için Wilcoxon İşaretili Sıralar testi ve Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Deney grupları ile kontrol grubunun uygulama öncesinde akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Uygulama sonrasında elde edilen verilerin karşılaştırılması sonucunda ise hem deney gruplarının hem de kontrol grubunun öntest ve sontest puanları arasında son test lehine anlamlı bir fark bulunurken, sontest ve kalıcılık puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Başarı, Kalıcılık, Drama, Müzik İle Öğretim, Geleneksel Öğretim

1. Giriş

Öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları ve geleneksel bir yaklaşım olarak kabul edilen sunuş yoluyla öğretim stratejisi daha çok bilgi düzeyindeki öğrenmeler ve bilişsel hedeflerin kazanımında etkili olmaktadır[1]. Bu stratejide derste bilgiyi aktaran, genellemeleri ve kavramları belirleyen, bunları açıklama, kavranması için örnekler sunan yani öğretimin merkezindeki kişi öğretmendir. Sunuş yoluyla öğretimde bilgilerin düzenlenmiş ve sıralanmış olması gerekmektedir. Sunuş yoluyla anlatım stratejisinde kavram ve genellemeler öğrenciye anlatılır, ardından açıklayıcı örnekler verilir. Konu yeterince öğrenilinceye ve öğrenciler tarafından tam anlamıyla kavranıncaya kadar örnekler verilmeye devam edilir[2]. Öğretmenin herhangi bir konuyu, öğrencilere aktarması şeklinde gerçekleşen bir

yöntemdir. Bu yöntem daha üst düzeydeki hedef ve davranışların kazandırılmasında etkisiz kalmaktadır[3].

Sunuş stratejisi; öğretmeni merkeze alması, öğrencinin sorumluluk almaması, öğrencileri pasif-alıcı konumda bırakması, üst düzey zihinsel becerileri geliştirmemesi ve bilimsel şüpheciliği öğretmemesi gibi nedenlerden dolayı çok fazla eleştiri almaktadır. Ancak söz konusu strateji, kullanım kolaylığı, ekonomik olması ve kalabalık sınıflara uygun olması gibi nedenler kullanım sıklığını arttırmaktadır[4].

Son zamanlarda ön planda olan öğretim yöntemleri arasında yer alan drama, yaparak-yaşayarak öğrenme için en etkili yöntemlerden biri olarak kabul edilmektedir. Drama, bir düşünceyi beden diliyle, hareket ederek, psikomotor devinimle anlatımdır. Drama ile öğrenci düşünür, zihninde bir planlama yapar, düzenler ve düşüncesini harekete dönüştürerek uygular. Bu zaman içerisinde yaşantılar yoluyla yeni davranış ve duyguları öğrenir, deneyim edinir. Böylece öğrenci duygularını kontrol edebilme, değiştirebilme, düşüncelerini paylaşma, iletişime geçebilme gibi yeteneklerini geliştirir[5]. Bu yöntem, öğrenciyi doğrudan öğrenmenin merkezine almaktadır ve aktif katılımını sağlamaktadır. Drama, doğaçlama, rol oynama ve tiyatro etkinliklerini kullanarak öğrencilerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir düşünceyi veya soyut bir kavramı oyunlaştırılmış bir süreçle sınıfta canlandırılmasıdır. Böylece öğrenci hangi durum karşısında nasıl davranacağını yaşayarak öğrenmektedir. Eleştirel düşünme, yaratıcılık ve karar verme gibi üst düzey becerilerin gelişiminin[6] yanı sıra konuşma, dinleme, okuma, yazma becerilerini de geliştirmektedir[7]. Drama, her şeyden önce çocukları eğlendirmekte ve ilgilerini canlı tutan bir yöntemdir. Öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarına yardımcı olur. Utangaç ve içe dönük öğrencilerin kendilerini ifade edebilme becerilerini geliştirir. Soyut olay ve durumları somutlaştırır, bunların kavranmasını sağlar[8]. Ayrıca drama yolu ile öğrenmenin bilişsel, duyuşsal, sosyal ve devinişsel yetileri bir bütün olarak geliştirdiğine vurgu yapmaktadır[9].

Başarısız öğrenci düşüncesini kabul etmeyen Gardner'in kuramına göre, öğretim etkinlikleri öğrencilerin zekâ türlerine yönelik olarak organize edildiğinde her öğrenci öğrenebilmektedir. Buradan hareketle öğretmenler öğretim etkinliklerinde, her zekâ türüne yönelik farklı öğretim yaklaşımlarını kullanmalıdırlar[10]. Gardner'in çoklu zekâ kuramında yer alan zekâ alanlarından birisi de müzikal-ritmik zekâdır. Bu zekâ alanında sesler, notalar, ritimlerle düşünme, farklı sesleri tanıma ve yeni sesler, ritimler ortaya çıkarma becerisidir[11]. Bu zekâ alanı bir bireyin müziksel düşünmesi ve belli bir olayın oluş şeklini, düzenini müziksel olarak algılaması, değerlendirmesi, yorumlaması ve etkileşimde bulunması olarak tanımlanabilir[12]. Bu zekâ türü ön planda olan kişiler, en iyi ve etkili olarak ritim, melodi ve müzikle öğrenirler. Müzikal zekâsını kullanan bir öğrenci, müzikal eserleri iyi hatırlar, aynı zamanda olayların oluş düzenini ve işleyişini müzikal bir dille düşünür, yorumlar ve ifade ederler[13].

Lazear, müziksel zekâyla ilgili önemli bir noktaya değinmektedir. Çevredeki sesleri anlamlandırma, iletişime geçtiği kişilerin ses tonlarından ruh hallerini anlama, arabanın motor sesinden arızasını anlama gibi davranışlar da müzikal zekâ dendiğinde akla gelmeyen ama onunla ilgisi olan yeteneklerdir[14].

Öğretimde, eğitsel şarkılar dinletmek, bazı derslerde müziği arka fonda kullanmak, enstrüman kullanarak ders anlatımı gibi etkinlikler uygulamak öğretim ortamını ve sürecini daha eğlenceli bir hale getirecektir. Bu durum öğrencinin müzik zekâsının gelişmesinde etkili olacaktır. Böylece öğretmen hem öğrencilerinin müzik zekâsını geliştirebilecek, hem de hangi öğrencilerin müzik zekâsına sahip olduğunu tespit edebilecektir[15].

Alan yazın incelendiğinde dramanın/yaratıcı dramının akademik başarıya etkisini inceleyen birçok çalışmaya [16-59] rastlanmaktadır. Müzik ile öğretim yönteminin başarıya etkisi inceleyen çalışması dışında herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır[60-62].

Bu araştırmanın genel amacı, geleneksel öğretim, drama ve müzik destekli öğretimin akademik başarı ve kalıcılık üzerine etkisini incelemektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

Drama, Müzik ve geleneksel öğretim gruplarının;

1. Son-test ve ön-test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Kalıcılık ve son-test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Son-test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada deneysel desenlerden öntest-sontest kontrol gruplu desen kullanılmıştır. Bu desen desen, deneklerin deneysel çalışmanın hem öncesinde hem de sonrasında, bağımlı değişken ile ilgili ölçüme tabi tutulmaları yolu ile uygulanır. Denekler, deney ve kontrol grubu olmak üzere ikiye ayrılmaktadır[63,64]. Bu çalışmada kullanılan desen Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Ön-test Son-test Kontrol Gruplu Desen Modeli

Grup	Ön-test	Deneysel İşlem	Son-test
D R	Q1,1	X	Q1,2
D R	Q2,1	X	Q2,2
K R	Q3,1		Q3,2

2.2. Çalışma Grubu

Çalışma 2015-2016 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde yapılmıştır. Çalışma grubunu Diyarbakır ili Bismil İlçesinde bulunan bir ilkokulun 2. Sınıf öğrencilerinden 26 öğrenci oluşturmaktadır. Cinsiyete ve gruplara göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Gruplara Göre Cinsiyet Dağılımı

	Drama	Müzik	Geleneksel	TOPLAM
Erkek	4	3	3	10

Kız	5	6	5	16
TOPLAM	9	9	8	26

Tablo 2 incelendiğinde drama grubuna 4 erkek, 5 kız, toplam 9 öğrenci yer almıştır. Müzik grubunda 3 erkek, 6 kız, toplam 9 öğrenci yer almıştır. Geleneksel grubunda 3 erkek, 5 kız, toplam 8 öğrenci yer almıştır.

2.3. Grupların Denkliği

Grupların denkliğini sağlamak için öğrencilerin daha önceki başarıları dikkate alınmış, gruplardaki kız ve erkek öğrencilerin birbirine yakın olması sağlanmıştır. Gruplar oluşturulup ön-test yapıldıktan sonra grupların denk olup olmadıklarını test etmek için Kruskal Wallis Testi ile ön-test sonuçları Tablo 3'te karşılaştırılmıştır.

Tablo 3: Deney ve Kontrol Gruplarında yer alan öğrencilerin Başarı Testi Ön-test puanlarının Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	P	Anlamlı Fark
Drama (Deney 1)	9	12,06				
Müzik (Deney 2)	9	13,67	2	.633	.729	Yok
Geleneksel (Kontrol)	8	14,94				

Tablo 3 incelendiğinde, Drama ve Müzik ile ders alan deney gruplarının başarı testi ön test sonuçları ile geleneksel öğretim ile ders işlenen kontrol grubunun başarı testi ön test sonuçları arasında anlamlı bir fark olmadığı [$\chi^2 = .633$, $p > 0,05$], görülmektedir. Bu sonuca göre; araştırma öncesi deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin akademik açıdan denk olduğu söylenebilir.

2.4. Verilerin Toplanması

Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen çoktan seçmeli başarı testi kullanılmıştır. Başarı testinin geçerliğinin sağlanması için 2 sınıf öğretmeni ve bir öğretim üyesinin görüşlerine başvurulmuştur. Yapılan öneriler doğrultusunda başarı testi kullanılmıştır. Noktalama işaretleri konusu Türkçe derslerinde öğrenci gruplarına drama, müzik ve geleneksel yöntem kullanılarak işlenmiştir. Deneysel süreç öncesi ön test uygulanmıştır. Ders anlatımı üç hafta sürmüştür. Bu süreç sonunda öğrencilere son test uygulanmıştır. İki haftalık bir aradan sonra ise aynı test öğrencilere kalıcılık testi olarak uygulanmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizinin SPSS 21.0 istatistik paket programı ile yapılmıştır. İstatistiksel analizlerde kullanılacak anlamlılık düzeyi $p=0,05$ olarak alınmıştır. Araştırmada, ortalamaları karşılaştırmak için Kruskal Wallis testi ve Wilcoxon İşaretli Sıralar testi uygulanmıştır.

3. Bulgular

3.1. 1. alt probleme ait bulgular

Tablo 4: Tüm Gruplarda Son-test ve Ön-test için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar	Son test- ön test	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	z	p	Fark
Drama	Negatif sıralar	0	0	0	-2,716	0,007	Var
	Pozitif sıralar	9	5	45			
	Fark olmayan	0					
Müzik	Negatif sıralar	0	0	0	-2,388	0,017	Var
	Pozitif sıralar	7	4	28			
	Fark olmayan	2					
Geleneksel	Negatif sıralar	0	0	0	-2,410	0,016	Var
	Pozitif sıralar	7	4	28			
	Fark olmayan	1					

Tablo 4 incelendiğinde noktalama işaretlerinin öğretiminde, hem drama grubu ($z= -2,71$, $p<0,05$), hem müzik grubu ($z= -2,388$, $p<0,05$) hem de geleneksel öğretim grubunun ($z= -2,410$, $p<0,05$) son-test ve ön-test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre, her bir grupta öğrencilerin son-test ve ön-test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir. Bu fark öğrenmenin gerçekleştiği tüm derslerde beklenen bir sonuçtur.

3.2. 2. alt probleme ait bulgular

Tablo 5: Tüm Gruplarda Kalıcılık ve Son-Test için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar	Kalıcılık- test	Son N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	z	p	Fark
---------	-----------------	-------	-----------------	--------------	---	---	------

Drama	Negatif sıralar	5	3.90	19.5	-0,947	.344	Yok
	Pozitif sıralar	2	4.25	8.5			
	Fark olmayan	2					
Müzik	Negatif sıralar	5	3.60	18.0	-1,667	.096	Yok
	Pozitif sıralar	1	3.00	3.0			
	Fark olmayan	3					
Geleneksel	Negatif sıralar	4	2.50	10.0	-1,890	.059	Yok
	Pozitif sıralar	0	.00	.00			
	Fark olmayan	4					

Tablo 5 incelendiğinde noktalama işaretlerinin öğretiminde, hem drama grubu ($z = -0.947$, $p > 0,05$), hem müzik grubu ($z = -1.667$, $p > 0,05$) hem de geleneksel öğretim grubunun ($z = -1.890$, $p > 0,05$) kalıcılık ve son-test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre, her bir grupta öğrencilerin kalıcılık ve son-test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Fark puanlarının negatif sıralar (son test) lehine olması, hem drama, hem müzik hem de geleneksel öğretimin kalıcılıkta anlamlı etkisinin olmadığını göstermektedir.

3.3. 3. alt probleme ait bulgular

Tablo 6: Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Son-Test Başarı Puanlarının Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler	N	Sıra Ortalaması	sd	x^2	P	Anlamlı Fark
Drama (Deney 1)	9	17,39				
Müzik (Deney 2)	9	12,78	2	4.291	.117	Yok
Geleneksel (Kontrol)	8	9,94				

Tablo 6 incelendiğinde, gruplar arasında yapılan Kruskal Wallis Testi sonuçlarına Drama ve Müzik ile ders alan deney gruplarının başarı testi son-test sonuçları ile geleneksel öğretim ile ders işlenen kontrol grubunun başarı testi son-test sonuçları arasında anlamlı bir fark olmadığı [$x^2 = 4.291$, $p > 0,05$] görülmektedir.

4. Sonuçlar

Bu çalışma sonucunda deney grupları olan drama grubu ve müzik grubu ile kontrol grubu olan geleneksel öğretim grubunun her biri için yapılan istatistiksel analizde son-test ve ön-test puanları

arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çıkan bu sonuç beklenen bir durumdur. Çünkü hangi öğretim yöntemi kullanılırsa kullanılsın öğrenmenin gerçekleşmesi beklenmektedir. Ancak pozitif sıraların drama grubunda en yüksek olması bu gruba yapılan etkinliklerin başarıya daha fazla katkı sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

Deney ve kontrol gruplarının kalıcılık ve son-test puanlarını karşılaştırmak için yapılan istatistiksel analiz sonucunda ise kullanılan yöntemin kalıcılık üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir. Deney ve Kontrol Gruplarında yer alan öğrencilerin Başarı Testi Son-test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Alanyazın incelendiğinde drama/yaratıcı drama ile öğretimin diğer yöntemlere göre başarıya daha fazla katkı sağladığını ortaya koyan birçok çalışma[65-70]. Alan yazında Müzik destekli öğretimin ile ilgili çalışmalar incelendiğinde; müzik yolu ile matematik öğretilmesinin öğrencilerin akademik başarılarının artmasında etkili olduğunu, 2. Sınıf hayat bilgisi dersinde müzik destekli öğretim yönteminin, müziksiz öğretim yöntemine göre öğrencinin kazanım başarısını arttırdığını ve 5 yaş grubu çocuklarda müzik aracılığı ile eğitim verilen çalışma grubunun, diğer gruba göre yabancı dil öğrenmede daha başarı sağladığını ifade etmiştir. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar drama ile öğretim ve müzikle öğretimin geleneksel öğretime göre başarıda anlamlı bir etkisi olmadığını ortaya koysa da benzer çalışmalar daha geniş zaman dilimlerinde uygulanarak farklı sonuçlar elde edilebilir[71].

Öğrenci öğrenmelerinde kullanılan öğretim yöntem ve teknik kalıcılığı ve öğrenmenin anlamlı olma durumunu etkilemektedir. Öğretim yöntem ve teknikleri, öğrenme sürecinde, öğrencilerin daha aktif katılımlarını, bilgi ve ezbere öğretimden çok bazı becerilere sahip olunmasını, üst düzey düşünme becerilerini kullanarak etkinliklere katılım sağlanmasını gerektirir[72]. Öğretmenlerin öğretim yollarını seçerken bunları göz önünde bulundurmaları ve öğretim ortamını eğlenceli kılmaya dönük çaba ortaya koymaları gerekir.

Yapılan bu çalışmada hem drama hem de müzikle öğretim öğrenmeyi daha eğlenceli kıldığı görülmüştür. Bu nedenle ders programlarında bu yöntemlere daha fazla yer verilmelidir. Geleneksel öğretime başvuran öğretmenler drama ve müzikle öğretimden destek alarak öğrenmeyi renkli kılabilirler.

Yapılan bu çalışma ilkökul 2. sınıf Türkçe dersi noktalama işaretleri konusu ile gerçekleştirilmiştir. Benzer çalışmalar aynı sınıf düzeyinde farklı konular ile ya da daha üst sınıflarda uygulanabilir.

Kaynakça

- [1] Adıgüzel, H.Ö. (2006). Yaratıcı Drama Kavramı, Bileşenleri ve Aşamaları. Yaratıcı Drama Dergisi, 1, 17-31.
- [2] Aykaç, N. (2005). Öğretme ve Öğrenme Sürecinde Aktif Öğretim Yöntemleri. Ankara: Naturel Yayınları.

- [3] Altıkulaç, A., ve Akhan, N. E. (2010). 8. sınıf İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yaratıcı drama yöntemi ve altı şapkalı düşünme tekniğinin kullanılmasının öğrenci başarı ve tutumlarına etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 225-247.
- [4] Akkaya, M. (2012). Sosyal bilgilerde göç konusunun drama yöntemiyle öğretiminin akademik başarıya etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- [5] Aykaç, M. ve Adıgüzel, Ö. (2011). Sosyal bilgiler dersinde yaratıcı dramanın yöntem olarak kullanılmasının öğrenci başarısına etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (1), 297-314.
- [6] Bilek, E. (2009). İlköğretim 3. Sınıf Hayat Bilgisi dersinde dramatizasyon yönteminin öğrencilerin sosyal - duygusal uyumlarına ve akademik başarılarına etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- [7] Bulut, A. & Aktepe, V. (2015). Yaratıcı Drama Destekli Matematik Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1081-1090.
- [8] Büyüköztürk, Ş. (2015). *İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum*. Ankara: Pegem Akademi.
- [9] Can, A. (2014). *SPSS İle Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- [10] Demirel, Ö. (Ed.) (2015). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem Akademi.
- [11] Çakır, B. E. (2012). Geleneksel öğretim yöntemleri ile dramatizasyon yönteminin ilköğretim 2. sınıf matematik dersinde, öğrencilerin akademik başarı ve kavramların kalıcılık düzeylerine etkisinin karşılaştırılması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- [12] Çelen, İ. ve Akar-Vural, R. (2009). Eğitimde drama ve İngilizce öğretimi: İlköğretim dördüncü sınıf öğrencileri üzerine bir araştırma. *İlköğretim Online*, 8(2), 425-438.
- [13] Debreli, E. (2011). Yaratıcı Drama Temelli Öğretimin Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Oran Orantı Konusundaki Başarılarına Ve Matematiğe Yönelik Tutumlarına Etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- [14] Demirel-Erdil, A. (2007). İlköğretim T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde dramının akademik başarıya ve tutuma etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi*, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- [15] Duatepe, A. (2004). The effects of drama based instruction on seventh grade students' geometry achievement, van hele geometric thinking levels, attitude toward mathematics and geometry, *Doctoral Dissertation*, Middle East Technical University, Ankara.
- [16] Durusoy, H. (2012). 6. sınıf "kuvvet ve hareket" ünitesinde basamaklı öğretim yöntemi ve yaratıcı drama yönteminin öğrenci erişimine ve kalıcılığa etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- [17] Erdoğan, S. (2010). Eğitici drama yönteminin fen ve teknoloji dersi vücudumuzda sistemler ünitesinde öğrenci başarısına etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi, Ankara.

- [18] Ekici, G. ve Güven, M. (Ed.) (2013). Öğrenme –Öğretme Yaklaşımları ve Uygulama Örnekleri. Ankara: Pegem Akademi.
- [19] Filiz, S. B. (Ed.) (2014). Öğrenme Öğretme Kuram ve Yaklaşımları. Ankara: Pegem Akademi.
- [20] Geçim, A. D. (2012). The effect of creative drama based instruction on seventh grade students' mathematics achievement in probability concept and their attitudes toward mathematics. Doctoral Dissertation, Middle East Technical University, Ankara.
- [21] Günaydın, G. (2008). İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler öğretiminde drama yönteminin erışı ve tutum üzerindeki etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- [22] Göncüoğlu, Ö. G. (2010). 6.sınıf sosyal bilgiler dersi demokrasinin serüveni ünitesinin öğretiminde drama ve işbirlikli öğretim yöntemlerinin öğrenci tutum ve başarısına etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde.
- [23] Hendrix, R., Eick C. & Shannon, D. (2012). The integration of creative drama in an inquiry-based elementary program: The effect on student attitude and conceptual learning. *Journal of Science Teacher Education*. 23 (7), 823– 846. <http://dx.doi.org/10.1007/s10972-012-9292-1>
- [24] Kadan, Ö. F. (2013). Yaratıcı drama yönteminin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki başarı, tutum ve motivasyonlarına etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.
- [25] Kahyaoğlu, H., Yavuzer, Y. ve Aydede, M. N., (2010). Fen Bilgisi Dersinin Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Akademik Başarıya Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(3), 741-758.
- [26] Kaplan, E. G. (2006). İlköğretim Okulları 2. Sınıf Hayat Bilgisi Dersinde Müzik Destekli Öğretim Yöntemleri Kullanılmasının Öğrenci Kazanımlarına Etkisi, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- [27] Karacil, M. (2009). İlköğretim 1. Kademedeki Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi, Kars.
- [28] Karadağ, E., Korkmaz, T. ve Çalışkan, N. (2007). Hayat Bilgisi Öğretiminde Drama Yönteminin Etkililiğinin Bilişsel Alan Basamaklarına Göre Değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 179-195.
- [29] Karapınarlı, R. (2007). İlköğretim 7. Sınıf Matematik Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrenci Başarısı Ve Kalıcılık Düzeyine Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- [30] Karasar, N. (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayınları.
- [31] Karataş, O. (2011). İlköğretim I. Kademe Sosyal Bilgiler Dersi Doğal Afet Eğitiminde Drama Tekniğinin Öğrencilerin Başarılarına Etkisi: Deneysel çalışma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi, Kars

- [32] Kartal, T. (2009). İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi İlk Çağ Tarihi Konularının Öğretiminde Drama Yönteminin Öğrenci Başarısına Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- [33] Kırmızı, F. S. (2007). Yaratıcı Drama Yönteminin Okuduğunu Anlama Başarısına Etkisi ve Yönteme İlişkin Öğrenci Görüşleri. *Eurasian Journal of Educational Research*, 29, 59-71.
- [34] Kaya, Z. (Ed.) (2012). Öğrenme ve Öğretme Kuramlar, Yaklaşımlar, Modeller. Ankara: Pegem Akademi.
- [35] Maden, S. (2011). Drama tekniklerinden rol kartlarının konuşma becerilerinin öğretimindeki başarı ve tutum üzerine etkisi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 23-38.
- [36] Malbeleği, F. (2011). Drama yönteminin sosyal bilgiler dersi başarısına ve bilinçli tüketicilik düzeyine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- [37] Modiri, I. G. (2010). Okul öncesinde müzik aracılığı ile yabancı dil öğretimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2).
- [38] Nayci, Ö. (2011). İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde yaratıcı dramının bir yöntem olarak kullanılmasının öğrenci başarısına etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- [39] Nazmiye, A., ve Tutkun, O. F. (2010). The effect of drama method on achievement level in English teaching: knowledge, comprehension and application levels. *International Journal of Human Sciences*, 7(1), 824-835.
- [40] Oğuz, A. ve Şahin, A. E. (2014). The effect of creative drama on pre-service elementary teachers' achievement in art education course and interest in art. *International Journal of Progressive Education*, 10(3), 109-126.
- [41] Oral, B. (Ed.) (2014). Öğrenme Öğretme Kuram ve Yaklaşımları. Ankara: Pegem Akademi.
- [42] Önalın, F. A. (2006). Sosyal Yeterlilik, Sosyal Beceri ve Yaratıcı Drama. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 39-58.
- [43] Sağırılı, H. E. ve Gürdal A. (2002) Fen Bilgisinde drama tekniğinin öğrenci başarısına etkisi. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15, 213– 224.
- [44] Saraç, A. (2015). Sosyal bilgiler dersinde drama yöntemi kullanılmasının tutum, başarı ve kalıcılığa etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- [45] Selmanoğlu, E. (2009). İlköğretim 5.sınıf Türkçe dersinde yaratıcı dramının öğrenci başarısına etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- [46] Selanik-Ay, T. (2005). İlköğretim hayat bilgisi öğretiminde yaratıcı drama ve geleneksel öğretim yöntemlerinin öğrenci başarısı ve hatırdı tutma düzeyi üzerindeki etkileri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

- [47] Sever, Ö. (2010). İlköğretim 3. sınıf müzik dersi müziksel yaratıcılık öğrenme alanı kazanımlarının edinilmesinde yaratıcı dramanın etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- [48] Sözer, N. (2006). İlköğretim 4. sınıf matematik dersinde drama yönteminin öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- [49] Subaşı, M. (2012). Drama yönteminin ilköğretim yedinci sınıf fen ve teknoloji dersi durgun elektrik konusunda akademik başarı ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- [50] Şahin, E. (2012). 7E ve yaratıcı drama destekli 7E modellerinin fizik öğretmen adaylarının manyetik alan konusunda başarı ve tutumlarına etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- [51] Şenol-Özyiğit, E. N. (2011). İlköğretim Matematik Dersinde yaratıcı drama uygulamalarının öğrencilerin problem çözme stratejileri, başarı, benlik kavramı ve etkileşim örüntüleri üzerindeki etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- [52] Şimşek, T., Topal, Y., Maden, S. ve Şahin, A. (2010). İlköğretim II. kademe Türkçe dersinde zarf (belirteç) konusunun drama yöntemi kullanılarak öğretimi. Millî Eğitim, 186, 106-120.
- [53] Şirin-Akbaş, H. (2011). Fen eğitiminde problem çözme stratejisi olarak drama uygulamalarının başarı, tutum, kavramsal anlama ve hatırlamaya etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- [54] Tan, Ş. (Ed.) (2015). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- [55] Terzi, Ş.I. (Ed.) (2015). Eğitim Psikolojisi. Ankara: Pegem Akademi.
- [56] Tımbıl, N. (2008). İlköğretim II. kademe fen öğretiminde aktif öğrenme yaklaşımı ve drama tekniği kullanılmasının öğrenci başarılarına etkilerinin karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- [57] Tuncel, S. (2009). İlköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde maddenin tanecikli yapısı ünitesinin yaratıcı drama ile öğretiminin öğrencilerin başarısına etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- [58] Türkel, A. (2011). Yaratıcı dramanın yaratıcı yazma başarısına ve yazmaya karşı tutuma etkisi: İlköğretim 8. Sınıf. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- [59] Türkkuşu, B. (2008). Hücre bölünmeleri konularında drama yöntemi uygulamasının öğrenci başarısına etkisi. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi, Kars.
- [60] Ulubey, Ö. (2015). Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi programının yaratıcı drama ve diğer etkileşimli öğretim yöntemleri ile uygulanmasının akademik başarıya ve demokratik değerlere bağlılığa etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- [61]

- [62] Ünüvar, T. (2007). İlköğretim 6. sınıf fen bilgisi dersinde canlılığın iç yapısına yolculuk ünitesinde yaratıcı drama ile öğretimin öğrencilerin erişimine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- [63] Ütkür, N. (2012). Yaratıcı drama yönteminin Hayat Bilgisi derslerinde kullanılmasının öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- [64] Vural, B. (Ed.) (2005). Öğretim Faaliyetlerinde Yöntem- Teknik ve Etkinlikler. İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- [65] Yağışan, N., Köksal, O. & Karaca, H. (2014). İlkokul Matematik Derslerinde Müzik Destekli Öğretimin Başarı, Tutum ve Kalıcılık Üzerindeki Etkisi. İDİL Sanal ve Dil Dergisi, 3(11).
- [66] Yağmur, E. (2010). 7. sınıf fen ve teknoloji dersinin yaratıcı drama destekli işlenmesinin eleştirel düşünme becerisi ve başarı üzerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- [67] Yalım, N. (2003). İlköğretim dördüncü sınıf Fen Bilgisi dersinin yaratıcı drama yöntemi ile öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- [68] Yaman, B. (2007). Senaryo tabanlı öğrenme yaklaşımına dayalı eğitimde drama yönteminin, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama başarılarına etkisi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14(12), 465-482.
- [69] Yılmaz, S. (2013). Sosyal Bilgiler Derslerinde drama yöntemi ile öğretimin öğrencilerin sosyal beceri, empatik beceri ve akademik başarı düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- [70] Yılmaz-Cihan, G. (2006). Fen bilgisi öğretiminde drama yönteminin kullanımı. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- [71] Yiğit, Ç. (2010). Müzikte yaratıcı drama. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23 (1), 1-10.
- [72] Zayımoğlu, F. (2006). İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi “coğrafya ve dünyamız” ünitesinde yaratıcı drama yöntemi kullanımının öğrenci başarısı ve tutumlarına etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara..